

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 161/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. Ivetou Gálošovou Bušovou, MBA, LL.M., advokátkou, Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. CA-11C/74/2021-252 z 8. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením okresného súdu č. k. CA-11C/74/2021-252 z 8. decembra 2025. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 13. októbra 2021 domáhala uloženia povinnosti nahradenia prejavu vôle. Rozsudkom okresného súdu č. k. 11C/74/2021-165 z 10. mája 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/11/2024-222 z 27. februára 2025 bola žaloba zamietnutá a žalovanej bol proti sťažovateľke priznaný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Okresný súd uznesením č. k. CA-11C/74/2021-234 z 9. júna 2025 uložil sťažovateľke povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 748,82 eur. Pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny vychádzal z § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pristupoval teda k predmetu sporu ako k peniazmi neoceniteľnému.

Sťažovateľka podala proti uzneseniu sťažnosť, v ktorej namietala nesprávnu aplikáciu vyhlášky, keďže podľa jej názoru bol predmet sporu oceniteľný, lebo bol určiteľný hodnotou spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti, a teda okresný súd mal aplikovať § 10 ods. 2 vyhlášky. O sťažnosti sťažovateľky rozhodol okresný súd napadnutým uznesením z 8. decembra 2025 tak, že ju zamietol.

4. Sťažovateľka nesúhlasí s aplikáciou § 11 ods. 1 vyhlášky a zotrváva na svojom názore, že bolo potrebné aplikovať § 10 ods. 2 vyhlášky, keďže v prípade jej úspechu v konaní by výsledkom konania bolo nadobudnutie vlastníctva k spoluvlastníckemu podielu na nehnuteľnosti, ktorý bol v žalobe ocenený sumou 155,60 eur. Nesprávnou aplikáciou vyhlášky a následne zamietnutím sťažnosti sťažovateľky, nevysporiadaním sa s jej sťažnostnými argumentmi a potvrdením ústavne nekonformnej a arbitrárnej aplikácie § 11 ods. 1 vyhlášky tak malo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľky. Uvedené nedostatky majú za následok vydanie arbitrárneho rozhodnutia založeného na nepresvedčivom odôvodnení. Napadnuté uznesenie nedáva jednoznačnú odpoveď na otázku, prečo materiálne chápanie hodnoty sporu, ktoré bolo akceptované aj judikatúrou ústavného súdu, nemožno aplikovať na daný typ konania. Argumentácia okresného súdu je prísne formalistická, keďže je zameraná výlučne na okamih vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a úplne ignoruje skutočnosť, že rozsudok vydaný vo veci by plne nahrádzal prejav vôle účastníka a predstavuje bezprostredný právny titul majetkového prevodu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu o výške trov konania. Okresný súd mal podľa názoru sťažovateľky nesprávnou aplikáciou vyhlášky pri výpočte trov konania rozhodnúť svojvoľne a arbitrárne a následným zamietnutím jej sťažnosti sa nedostatočne vysporiadal s jej sťažnostnými argumentmi.

6. Ústavný súd pri posudzovaní ústavných sťažností týkajúcich sa rozhodnutí o trovách konania stabilne zastáva názor, že rozhodovanie o trovách konania na všeobecných súdoch prislúcha zásadne týmto súdom, preto ich preskúmava iba celkom výnimočne. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich túto časť konania, napríklad takou interpretáciou a aplikáciou právnych noriem, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Na druhej strane je rozhodovanie o náhrade trov konania integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997, sťažnosť č. 22410/93).

7. Nosná námietka sťažovateľky spočíva v tvrdení, že okresný súd rozhodol arbitrárne, svojvoľne a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď potvrdil právny názor v uznesení vydanom vyšším súdnym úradníkom o aplikácii § 11 ods. 1 vyhlášky, keďže podľa názoru sťažovateľky je spor o nahradenie prejavu vôle oceniteľný v peniazoch a v okolnostiach veci predstavoval hodnotu sporného spoluvlastníckeho podielu.

8. Z relevantnej časti napadnutého uznesenia v podstatnom vyplýva, že okresný súd svoje rozhodnutie oprel o rozhodovacu prax ústavného súdu, v zmysle ktorej je ústavne akceptovateľný záver všeobecného súdu, že predmet sporu – nahradenie prejavu vôle je možné považovať za neoceniteľný peniazmi, pričom aj v tomto prípade bolo predmetom konania vo veci samej nahradenie prejavu vôle na uzatvorenie zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu k nehnuteľnosti (uznesenia sp. zn. III. ÚS 446/2010 zo 7. decembra 2010 a sp. zn. II. ÚS 8/2025 z 15. januára 2025).

9. Argumentácia sťažovateľky v ústavnej sťažnosti je takmer identická s jej sťažnostnou argumentáciou, na ktorú okresný súd poskytol relevantné odpovede, ktoré považuje ústavný súd za dostatočné, jednoznačné, argumentačne konzistentné, rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností predovšetkým vo vzťahu k určovaniu základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, aplikujúc § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, keď predmet konania správne posúdil ako objektívne neoceniteľný peniazmi. Do interpretácie týchto zákonných ustanovení ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a nahradzovať tak prijaté právne závery okresného súdu, ktoré nemožno považovať za svojvoľné či prijaté v zrejmom omyle. Len pre doplnenie ústavný súd uvádza, že rovnaký právny záver k neoceniteľnosti predmetu sporu o nahradenie prejavu vôle zaujal aj v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 322/2024.

10. Zjavne neopodstatnenou je ústavná sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v častiach namietajúcich porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Sťažovateľka namietala aj porušenie čl. 1 dodatkového protokolu. S ohľadom na argumentačné prepojenie už uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného článku dodatkového protokolu, a preto aj v danej časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2026

Libor Duľa
predseda senátu